

Bemutkozik a GIKOF: GazdaságInformatikai Kutatási és Oktatási Fórum Szakmai Szervezet

Küldetésnyilatkozat

Az NJSZT GazdaságInformatikai Kutatási és Oktatási Fórum Szakmai Szervezet alapvető célja az informatikai tudományokban elmélyülő, új szakmai eredményeket produkáló szakemberek összefogása az alábbi lehetőségek biztosításával:

- ◆ vitafórumok a közös gondolkodásra
- ◆ nyilvános rendezvények, konferenciák a kutatási eredmények bemutatására
- ◆ rendszeresen megjelenő saját szakmai folyóiratban publikációs lehetőség tapasztalt kutatóknak és fiatal informatikai szakembereknek
- ◆ tudáspiaci igények feltárása, a változások folyamatos követése
- ◆ az informatikai szakemberképzés és
- ◆ hazai számítástechnikai/informatikai eredmények ismertté tétele
- ◆ magyar nyelvű szakirodalmak ismertetése, véleményezése, javaslattal a használatra

Az alapítótagek kötelezik magukat, hogy a Küldetésnyilatkozatot elfogadó és támogató partnerekkel együtt a misszió szellemében tevékenykedve működtetik az országos Szakmai Szervezetet.

A GIKOF stratégiai célkitűzései között számos, az informatikai kutatási eredmények megjelentetését és megvitatását célzó program megszervezése és lebonyolítása szerepel. Ezek közül a legfontosabbak:

1. Évente kutatási szimpózium rendezése, amelyen külön szekció áll rendelkezésre a fiatal kutatóknak (TDK tevékenység, Ph.D. kutatások)
2. Szakfolyóirat készítése és rendszeres megjelentetése, kezdetben félévente, amelyben a legújabb kutatási eredmények publikálásán túl helyet kapnak:
 - ◆ az informatika-oktatással és képzéssel kapcsolatos célok, lehetőségek, programok, eredmények,
 - ◆ az informatikai cégek fejlesztési eredményei,
 - ◆ a hazai informatika-történet legjelentősebb eseményei, kiválóságai és eredményei,
 - ◆ a legújabb szakkönyvek ismertetése,

Az GazdaságInformatikai Kutatási és Oktatási Fórum Szakmai Szervezet (GIKOF) 2001. november 28-án alakult azzal a céllal, hogy szervezett formát adjon az informatikai kutatásokat végző tagtársaknak, nyilvános fórumokat szervezzen, és publikációs lehetőséget biztosítson tapasztalt kutatóknak és fiatal informatikai szakembereknek egyaránt.

- se, ajánlások, hiányok feltárása, valamint
- ◆ a különböző szakmai rendezvények programjai.

Mivel a tervek szerint a szaklapokat minden hazai felsőoktatási intézmény, kutatóközpont és könyvtár is megkapja, így ez egyrészt kitűnő lehetőség a publikáló oktatók, kutatók és fiatal szakemberek számára eredményeik megismertetésére, másrészt kiváló lehetőség az országban sokszor elszigetelten folyó kutatási eredmények szélesebb körű megismerésére.

3. Tehetséggondozás, fiatal informatikusok tudományos tevékenységének támogatása, kutatási műhelyek létrehozása a felsőoktatási intézményekben.
4. Pályázatok kiírása, elbírálása, a legjobbak publikálása és díjazása.
5. Az üzleti szféra bevonása a kutatási tevékenységbe, együttműködés, a tudáspiaci igények és elvárások folyamatos követése.
6. Együttműködés külföldi kutatókkal, kutató-intézményekkel, egyetemekkel
7. Az Interneten folyamatos tájékoztatás a GIKOF programjairól, aktualitásairól.
8. Levelezési listák működtetése annak érdekében, hogy nyilvános fórumot biztosítsunk kutatóknak, hallgatóknak és üzleti szakembereknek egyaránt.

A megalakulást követő év első felében alapvető cél a Szervezet létrejöttének és céljainak ismertté tétele. A

GIKOF elnökségének megválasztását követően (2001.december 15.; Dobay Péter, Gábor András, Raffai Mária) megterveztük és elkészítettük a honlapunkat (<http://rs1.sze.hu/IN/gikof>), elkészítettük a szervezet céljáról, szándékairól, a működési formáról szóló ismertető anyagot, definiáltuk szakfolyóiratunk (GIKOF Journal) célját, általános tartalmát. Jelenleg folyamatban van a szócikkek lektorálása. Terveink szerint a folyóirat első száma az Informatika a felsőoktatásban konferenciára időzítve jelenik meg. Létrehoztunk három levelezési listát, amelyek élnek és működnek:

- **education:** gazdaságinformatikai szakemberek képzése
- **technology:** korszerű alkalmazásfejlesztési megoldások
- **business:** üzlet és kutatás viszonya, az üzleti szféra és a felsőoktatás együttműködése

A levelezőlistákra a honlapon keresztül lehet feliratkozni, ahová várunk minden érdeklődő, vitázni kívánó tagtársat.

Idei programjainkban az alábbi célok szerepelnek még:

1. Az ismertető megküldése
 - ◆ a felsőoktatási intézmények informatikai szervezeteihez, (felkérés a csatlakozásra, az együttműködésre);
 - ◆ informatikai üzleti vállalkozásoknak, egyéb szakmai fórumoknak, (felkérés a támogatásra);
 - ◆ különböző szaksajtóknak általános tájékoztatás céljából.
2. Pályázatok kiírása
3. Szakképzés – Üzleti igények szimpózium: Az üzleti szféra bevonása a kutatási tevékenységbe, együttműködés, a tudáspiaci igények és elvárások folyamatos követése.
4. A GIKOF Journal 2. számának megjelentetése (1. évfolyam 1. szám) (2002 november)
5. Program kidolgozása a 2003. évi Neumann János Centenárium ünnepére.

Az Elnökség nevében

dr. Raffai Mária
az NJSZT alelnöke

Szakmai közösségek

Gazdaságinformatikai Kutatási és Oktatási Fórum (Gikof)

– Mit jelent pontosan a gazdasági informatika fogalma?

Dr. Raffai Mária: Ez az informatikának egy olyan speciális területe, amely üzleti, gazdasági problémákat kíván megoldani informatikai támogatással. Ez a tudományterület tehát az informatika és a közgazdaságtan optimális összefonódása.

Dr. Gábor András: Az informatika rendkívül gyorsan fejlődik. A társadalom és a gazdaság egyes részeit eltérő intenzitással érinti. A kezdetekkor erős műszaki orientáltságú volt, elsősorban a számítógépekhez kötődött. Később az alkalmazásorientáció következtében jócskán kiszélesedett az a kör, amely érintett volt az informatika fejlődése szempontjából.

Ma már nem csak a megfelelő forrásokkal rendelkező gazdasági szereplők, hanem csaknem a társadalom egésze használja az eredményeket, s az oktatás is egyre nagyobb hangsúlyt kap. Oktatási szempontból három nagy terület alakult ki: a műszaki orientációs, a szoftver-engineering és az alkalmazás. Az alkalmazásban történetileg a gazdaság dominált, ezt testesíti meg a gazdasági informatika. Ez természetesen nem szigorúan véve csak az üzleti szférához tartozik, hanem ideértjük a rendkívül széles körű erőforrás-menedzsment jellegű felhasználást is úgy a közigazgatásban, mint például az egészségügy és az oktatás területén.

– Mikor vált külön szakterületté az informatika alkalmazása?

G. A.: Magyarországon a 90-es évek közepén indult fejlődésnek ez a terület. A Budapesti Műszaki Egyetemen Gordos Géza nevéhez kötődik az a kezdeményezés, amely lazítani próbál a nagyon szigorú műszaki orientáción. Az akkor létező Budapesti Egyetemi Szövetség ennek alapján bevezetett egy általánosabb

A Gikof az informatika és a közgazdaság-tudományok részleges összeolvadásával keletkező új tudományággal, a gazdasági informatikával, annak népszerűsítésével, a gazdasági informatika oktatásának szervezésével foglalkozik.

Megalakulásukról, működésükről, eredményeikről dr. Raffai Máriával és dr. Gábor Andrással beszélgettünk.

informatikai képzést – rendszerinformatika szak elnevezéssel –, s ebbe több felsőoktatási intézmény is bekapcsolódott.

Ezt megelőzően, a bolognai folyamat és a kétlépcsős képzés beindítása előtt egyébként egész Európában jellemző volt az, hogy ötéves homogén blokkok voltak az oktatásban. Ezért általában csupán vagy erősen műszakilag orientált, vagy gazdaságilag orientált irányban indították a képzéseket.

– Mikor merült fel az a gondolat, hogy egy gazdasági informatikával foglalkozó szakmai szervezetet alapítsanak?

G. A.: Először 1996-ban.

R. M.: A rendszerinformatika egyetemi szak akkreditáltatása után néhány egyetem gazdaságinformatikáért felelős és elkötelezett oktatója készletét érezte arra, hogy a gazdasági informatikát Magyarországon is népszerűsítse, tanítsa. Ekkor született meg az a gondolat, hogy a felsőoktatásban legyen különálló gazdasági informatika szak. A Budapesti Közgazdaság-tudományi és Államigazgatási Egyetem akkreditáltatta is ezt a szakot. A képzési törekvésekbe ezután a győri Széchenyi István Egyetem is bekapcsolódott, majd a nyugat-magyarországi egyetemen is

elindult az oktatás ezen a szakon.

G. A.: A rendszerinformatika szakot a BME és a BKÁE közösen alapította meg és akkreditáltatta. Ez a szak azonban nem indult el. A felsőoktatási törvényben foglaltaknak megfelelően született meg végül – a rendszerinformatika és a gazdasági informatika egyesítéséből – a 2000-ben akkreditált gazdasági informatika szak a fentebb említett 3 egyetemen. Folyamatban van a szak kétlépcsős képzésnek megfelelő átdolgozása. Az alapszakot a Magyar Akkreditációs Bizottság (MAB) 2004-ben akkreditálta.

– Mikor alakult meg a GIKOF?

R. M.: 2001 őszén szerveződött egy gazdasági informatikai fórum, ahol az oktatási intézmények és az informatikai cégek, szervezetek képviselői voltak jelen. Ennek a Fórumnak a befejezésekképpen az ott jelen lévő NJSZT-tagokkal megalakítottuk a Gazdaságinformatikai Kutatási és Oktatási Fórum (GIKOF) szakmai közösséget.

G. A.: Bár a szakalapításban az említett 3 egyetem járt élen, a GIKOF megalakításába és működtetésébe Pécs is aktívan bekapcsolódott.

A bekapcsolódók száma ezeken az intézményeken kívül is bővül, bár érdekes, hogy hogyan fogadja a szakma, illetve a felsőoktatás ezt a fajta társadalmi önszerveződési formát...

– Vannak, akik nem fogadják el?

R. M.: Úgy gondolom, hogy a többség elfogadja. Főképp azok értékelik ezt a szervezetet, és örülnek a kezdeményezésnek, akik a gazdasági informatika alkalmazási területét összefogják, akik tesznek is érte valamit, és akikhez lehet csatlakozni ebben a szakmai grémiumban. Van azonban egy másik, Magyarországon elég markánsan jelen lévő terület is.

Ezt azok a kollégák képviselik, akik a műszaki oldaláról közelítik meg az informatikát. Jóllehet ők is hangsúlyozzák az alkalmazás fontosságát, és tisztában vannak azzal, hogy az informatikai képzésnek és munkának ebbe az irányba is előre kell lépnie, mégis kissé tartózkodóan szemlélnek ezt a szerveződést.

– Önök hogyan indokolják azt, hogy ez a terület nem tekintendő a műszaki informatika részének?

R. M.: A mérnökinformatikusnak a számítógéprendszerek működésével, a programtervezőnek a szoftverfejlesztéssel, a gazdasági informatikusnak pedig az alkalmazásokkal kell foglalkoznia, egyik területnek sem lehet prioritása. Egyes szakembereknek érteni kell az informatika nem szigorúan szakmai területéhez, az alkalmazáshoz is, máskülönben öncélú az informatika teljes tudománya. A három terület szorosan összetartozik.

G. A.: Az informatikai szakmáknak különböző területei vannak: az egyik a fejlesztés, a másik az üzemeltetés, a harmadik az infrastruktúra. Természetesen nem lehet mindennel egyszerre foglalkozni. A gazdasági informatikusnak meg kell értenie a szervezeti struktúrát legalább annyira, hogy a felmerülő informatikai lehetőségek közül választani tudjon, és hatékonyan segíthesse az üzleti folyamatok végrehajtását.

– A különféle intézmények mennyire tartják fontosnak a gazdasági informatika szakterületét?

G. A.: Ma még kevesen vannak tisztában az előnyeivel. Amikor megjelentek a felsőoktatás modernizálására szolgáló Nemzeti Fejlesztési Terv pályázatok, akkor több szakmai szervezet összefogásával és irányításával jó eredményeket tudtunk volna elérni, ám néhány felsőoktatási intézmény nem fogadta el ezt a koordinációt.

Sajnos az érintettek nem mindegyike tartotta fontosnak, hogy szakmapolitikai prioritások egy társadalmi-szakmai szervezet égisze alatt, konszenzusos képviseletben fogalmazódjanak meg.

R. M.: Ennek ellenére a GIKOF komoly szerepet vállalt a koordinációban, és a felsőoktatási intézmények képviselőivel megalapította a Gazdasági Informatikai Konzorciumot. Ez arra szolgál, hogy a bevezetendő kétféle gazdasági informatika szakoktatásához rendelkezésre álló erőforrásokat megossza, és a képzést átjárhatóvá tegye az intézmények között.

A GIKOF alapvető célja összefogni a téma iránt érdeklődőket, a kutatási és a munkáltatói szférát annak érdekében, hogy az oktatás az üzleti szféra igényeinek, elvárásainak megfelelő szakembereket képezzen.

– Milyen tevékenységeket végez még a GIKOF az oktatásszervezésen kívül?

G. A.: Legfontosabb rendezvényünk a múlt évi Gazdasági Informatikai Konferencia volt.

R. M.: Az első konferencia még csak egynapos, a második pedig másfél napos volt, plenáris előadásokkal, amelyeket a szakma jeles képviselői tartottak. A résztvevők között szakmai viták alakultak ki, és alkotó javaslatok születtek a jövőre, a további munkára vonatkozóan. Ebből arra következtetünk, hogy a fórum tevékenysége iránt nagyon komoly érdeklődés és igény van. Ezért a következő konferenciát* szeretnénk nemzetközivé bővíteni, és 2005-ben olyan európai országokból meghívni kollégákat, ahol a gazdasági informatika művelésének és a képzésnek már komoly hagyományai vannak.

Alapítottunk a Ph.D.-hallgatók részére egy kutatási eredményeket értékelő díjat, amelyet a GIKOF konferencián adunk át. Ily módon a tehetséggondozást is felvállaltuk.

G. A.: Van egy félévente megjelenő periodikánk is, ami írásban reprezentálja a szervezet működését. Ezt az országban minden informatikával foglalkozó szervezetnek, felsőoktatási intézménynek és könyvtárnak elküldjük.

– Kiből tevődik össze a szakmai közösség tagsága?

R. M.: A szervezet tagjai alapvetően olyan NJSZT-tagok, akik a gazdasági informatika szakterülete iránt érdeklődnek. A szakmai közösség jelentősége azonban nem elsősorban a tagság számában, hanem inkább abban nyilvánul meg, hogy jó néhány intézményből vannak kollégáink, akik folyamatosan és sokat tesznek a célok teljesítéséért: fiatal szakemberek, idősebb kutatók, oktatók, cégvezetők, informatikai szervezetek tagjai.

Ezenkívül folyamatosan jelentkeznek olyanok, akik szeretnének aktívan velünk dolgozni: a 25 alapító taggal együtt mára már több mint 30 rendes tagunk van, sőt a közelmúltban megalakult a GIKOF Junior tagozata is.

G. A.: A belső szervezeti életünk akcióorientált. Különböző „forrongó akciókhoz” kapcsolódunk, vagyis főleg új dolgok kialakításában veszünk részt.

– A jövőben milyen programokat terveznek?

R. M.: Folytatjuk a tehetséggondozást, támogatjuk és segítjük a doktori iskolák kutatásait, konferenciát szervezünk, és remélhetőleg legalább évi 2 számmal a szakmai folyóiratunkat továbbra is meg tudjuk jelentetni.

G. A.: Óriási kihívás a kétféle képzésre való átállás is: ebben egyfajta koordinációs szerep biztosan a GIKOF-ra hárul.

R. M.: Igen. Az egyetemi alapszakok, a B.Sc.-szakok létesítése befejeződött, most indulnak a szakindítás-engedélyeztetési folyamatok, azután az egyes intézmények megkezdik a képzést. A B.Sc.-szak képesítési követelményei, valamint a tantervek elkészültek, de még nincsenek meg az M.Sc.-szint képesítési követelményei; most ezt próbáljuk meghatározni.

G. A.: Ez azért nagy kihívás, és egyben újdonság is, mert Magyarországon egyelőre még nincs hagyománya annak, hogy milyen módon tudja a versenyszféra érvényesíteni a saját szempontjait az oktatás fejlesztésében.

*Győr, 2005

Első kézből, avagy: a GIKOF Junior Tagozatának alapítói a megalakulásról

Díáként látva a mai magyar felsőoktatási rendszert, valamint az elhelyezkedési és karrierlehetőségeket, azt tapasztaljuk, hogy a felsőoktatás nem képez a piaci igényeknek, elvárásoknak megfelelő tudó, „élesben bevethető” szakembereket.

A probléma forrásaként elsősorban a gyakorlati szemléletű oktatás hiányát említénénk. Szeretnénk azonban ezt a hiányosságot kiküszöbölni, tervezhetőbbé téve ezzel a jövőnket.

A GIKOF céljait és programjait megismerve meggyőződésünk, hogy a szakmai közösség megfelelő háttér és segítség céljaink megvalósításához.

A 2005 márciusában megalakult GIKOF Junior Tagozatának keretein belül szeretnénk

- ◆ részt venni valós projektekben, és így az elméleti ismereteket gyakorlati készségekké transzformálni;
- ◆ lehetőséget biztosítani szakmai gyakorlatra a junior közösséghez csatlakozók számára;
- ◆ kapcsolatot kialakítani az üzleti szférában dolgozó szakemberekkel, és
- ◆ lehetőséget kapni szakmai konferenciákon, programokon való részvételre.

A GIKOF Junior Tagozatba az előzetes egyeztetések szerint elsődlege-

sen a gazdasági informatikus szakos hallgatókat várjuk, de örömmel fogadjuk a gazdasági és informatikai irányultságú társainkat is.

Tisztában vagyunk azzal, hogy céljaink megvalósulása alapvetően tagjaink szerepvállalásától és a megfelelő motivációtól függ, de meggyőződésünk, hogy az NJSZT és a GIKOF védnöksége biztos és támogató háttérrel jelent, és hogy ez a szakmai közösség segíteni fog bennünket a sikeres munkakezdésben.

Mindenkit szeretettel várunk következő rendezvényünkre, amelynek időpontját és részletes programját a *Mi Újságban* és a www.njszt.hu honlapon is közzé fogjuk tenni.

*A GIKOF
Junior tagozat tagjai*

Sikeres kezdeményezés: amerikai-magyar hallgatói projekt Győrben

Az NJSZT Győr-Moson-Sopron megyei szervezetének kezdeményezésére nemzetközi hallgatói projektnek adott helyt a győri Széchenyi István Egyetem.

Az angol nyelven folyó rendezvényen az amerikai Ohio University College of Business egyetemről 20 hallgató, tőlünk pedig 23 gazdasági informatika, gazdálkodási és műszaki informatika szakos hallgató vett részt. A projektet *dr. Raffai Mária*, a megyei szervezet elnöke, a Széchenyi István Egyetem professzora szervezte, és a munkát szakmailag is ő felügyelte. Amerikai oldalról *Ken Cutright* és *Scott Wright*, a CIBED Ohio Univ. College of Business professzorai vettek részt az irányításban. A projekt lebonyolításában nagy segítséget jelentett *dr. Czinege Imre*

Az elemző/kiértékelő munka pillanatképe

rektor és *dr. Molnárka Győző* intézetigazgató urak segítő támogatása.

A munka magyar és amerikai hallgatókból álló 5-7 fős csapatokkal, 8 projektben folyt: egy meghatározott győri cég megoldandó informatikai feladataira kellett reális megoldást találni, vagyis valós cégekről, valós üzleti problémákról volt szó.

A projekt konferenciával zárult, ahol az egyes csapatok a vállalatok

képviselői, valamint tanáraik jelenlétében prezentáció formájában számoltak be a két hét munkájáról és az eredményekről. A cégek képviselői elmondták, hogy elégedettek a munkánkkal, és a javasolt megoldásokat szeretnék bevezetni, alkalmazni.

Számunkra, hallgatók számára a projekt, éppen a feladat gyakorlati jellege miatt, nagyon hasznos volt, ráadásul kipróbálhattuk, hogyan tudunk más nemzetiségű „szakértésakkal”, másfajta munkastílusban, idegen nyelven együtt dolgozni.

Köszönettel tartozunk professzorainknak a projekt megszervezésért, a lebonyolításért és a szakmai segítségért, a vállalatok képviselőinek pedig a lehetőségért, s segítőkészségükért.

Meggyőződésünk, hogy az ilyen projektek nagy mértékben hozzájárulnak ahhoz, hogy értelmet adjanak az egyetemi tanulmányok során elsajátított ismereteknek, és segítsenek bennünket abban, hogy tanulmányaink befejezésével hasznos és értelmes munkát tudjunk végezni.

Információ:
rs1.sze.hu/~raffai/org/ohio/

*Tóth Ferenc,
a megyei szervezet
iffjúsági felelőse*